

1) Valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” finansējuma mediju atbalstam Covid-19 seku novēršanai piešķiršana un izlietojums

2) Elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem saistībā ar Covid-19 piešķirtā finansējuma izlietojums

1) Finanšu revīzija

Publicēšanas datums: 22.12.2020

2) Finanšu revīzija

Publicēšanas datums: 22.12.2020

1) ZIŅOJUMA PILNS TEKSTS (LV) ➔ ↗

1) KOPSAVILKUMS (EN) ➔ ↗

2) ZIŅOJUMA PILNS TEKSTS (LV) ➔ ↗

2) KOPSAVILKUMS (EN) ➔ ↗

Ko mēs vērtējam un kāpēc?

Atbalsts mediju jomai Covid-19 krīzes izraisīto seku mazināšanā ir būtisks no vairākiem aspektiem – gan mediju pamatdarbības stiprināšanai un mediju vides daudzveidības saglabāšanai, gan arī veiksmīgai Covid-19 krīzes pārvarēšanai sabiedrībā.

Mediju jomā Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai un tās radīto seku novēršanai Ministru kabinets no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ir piešķīris papildu finansējumu šādiem mērķiem:

- Sabiedrības integrācijas fondam (SIF) – 1 040 928 euro, lai nodrošinātu Mediju atbalsta fonda darbību un iespēju sabiedrībai saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus par krīzes pārvarēšanu, kā arī nodrošinātu valsts informatīvās telpas drošību drukātajā presē un komerciālajos interneta ziņu portālos un sniegtu atbalstu saistībā ar abonēto preses izdevumu piegādes izmaksām (valsts akciju sabiedrībai “Latvijas Pasts”) un elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu apraides izmaksām;
- Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei (NEPLP) – 1 259 261 euro, tajā skaitā:
 - 259 261 euro, lai nodrošinātu iespējami plašu Latvijas iedzīvotāju apziņošanu un efektīvu sabiedrības informēšanu un izglītošanu par aktualitātēm saistībā ar Covid-19;
 - 1 000 000 euro, lai nodrošinātu sabiedrībai iespēju saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus par Covid-19 krīzes pārvarēšanu, kā arī nodrošinātu valsts informatīvās telpas drošību komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos (komerciālie EPL).

Lai izvērtētu valsts sniegto atbalstu mediju nozarei Covid-19 apstākļos, mēs esam sagatavojuši divus revīzijas starpziņojumus:

- 1) par SIF veiktajām darbībām saistībā ar papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu;
- 2) par mūsu pārbaudes procedūrām attiecībā uz NEPLP piešķirto nepieciešamo finansējumu divu aktivitāšu nodrošināšanai.

Ko mēs konstatējam?

- 1) Mēs pārbaudījām SIF mediju atbalstam piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pamatotību un faktisko izlietojumu.

Izvērtējam, ka, rīkojot konkursus, finansējums ir izmaksāts komerciālo drukāto un digitālo mediju darbības nepārtrauktības nodrošināšanai un kapacitātes stiprināšanai, kā arī sabiedriski nozīmīga satura veidošanai ārkārtējās situācijas laikā, lai sabiedrība varētu saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus par Covid-19 krīzes pārvarēšanu. Tomēr konstatējam, ka SIF piešķirtā finansējuma izlietošanai ar normatīvajiem aktiem nav noteikti kritēriji, pamatojoties uz kuriem mediji varētu pretendēt uz valsts atbalsta piešķiršanu Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanai.

Lai gan SIF rīkoto konkursu nolikumos bija noteikts, ka finansējums prioritāri būs pieejams tiem medijiem, kas varēs pierādīt ieņēmumu kritumu par 30 % salīdzinājumā ar 2019. gada attiecīgo mēnesi, tomēr SIF konkursu nolikumos iestrādātie vērtēšanas kritēriji faktiski pieļāva finansējuma piešķiršanu medijiem ar jebkādiem ieņēmumu krituma apmēriem.

- 2) NEPLP finansējums piešķirts valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas Radio" – 25 674 euro, valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas Televīzija" – 158 587 euro un konkursa kārtībā nodots sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai komerciālajiem EPL 1 075 000 euro.

Mēs secinājam, ka finansējuma pieprasījumā summas 1 075 000 euro apmērs – nav pamatots ar skaidriem aprēķiniem, bet sagatavots, pamatojoties uz Kultūras ministrijas un nozares pārstāvju pausto viedokli un aplēsēm, kā arī balstoties uz iepriekšējo pieredzi, nodrošinot daudzpusīgas informācijas atspoguļošanu komerciālajos EPL. Secināms, ka Kultūras ministrija sadarbībā ar NEPLP sagatavojuši valsts budžeta līdzekļu pieprasījumu 1 000 000 euro apmērā, lai izveidotu savu specifisku atbalsta sistēmu medijiem ārkārtējās situācijas laikā. Par finansējuma sadali komerciālajiem EPL 1 075 000 euro, tika rīkots konkurss. Izvērtējot konkursu pretendētus, NEPLP nav veikusi pārbaudes par to, vai konkursa pretendentu apliecinājumos ir norādīta patiesa informācija par pretendentu reklāmas ieņēmumu samazinājumu vismaz par 30 %.

Savukārt Valsts budžeta līdzekļu pieprasījums Latvijas Radio un Latvijas Televīzijai ir pietiekami pamatots, līdzekļi pieprasīti Covid-19 radītās krīzes seku novēršanai, kā arī ir sagatavots pieprasīto līdzekļu detalizēts aprēķins.

Ko mēs secinājam?

Ir sniegti ieteikumi, kurus ieviešot, tiks nodrošināta valsts budžeta līdzekļu un dotācijas izlietojuma kontrole un NEPLP konkursu norise. Ministru kabinetam sniedzām priekšlikumus par vienotas pieejas un kritēriju noteikšanu līdzekļu piešķiršanai mediju turpmākam atbalstam no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai, vienlaikus rosinot EPL finansējuma administrēšanu uzticēt vienai institūcijai.